

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om ændring af Rådets beslutning 2003/17/EF for så vidt angår ligestillingen af markinspektioner, der gennemføres i Brasilien af afgrøder til formering af frø af foderplanter og afgrøder til formering af sædekorn, og ligestillingen af frø af foderplanter og sædekorn, der er produceret i Brasilien, og for så vidt angår ligestillingen af markinspektioner, der gennemføres i Moldova af afgrøder til formering af sædekorn, afgrøder til formering af grøntsagsfrø og afgrøder til formering af frø af olie- og spindplanter, og ligestillingen af sædekorn, grøntsagsfrø og frø af olie- og spindplanter, der er produceret i Moldova

(COM(2017) 643 final — 2017/0297 (COD))

(2018/C 227/11)

Ordfører: **Emilio FATOVIC**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 16.11.2017
Retsgrundlag	Artikel 43, stk. 2, 114, stk. 1, og 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Præsidiets henvisning:	5.12.2018
Kompetence	Sektionen for Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne og Miljø
Vedtaget i sektionen	6.2.2018
Vedtagelse på plenarforsamlingen	14.2.2018
Plenarforsamling nr.	532
Resultat af afstemningen	140/0/8
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Baggrund for Kommissionens forslag

1.1. Ved Rådets beslutning 2003/17/EF indrømmes visse tredjelande ligestilling, for så vidt angår markinspektioner og produktion af frø af visse arter⁽¹⁾.

1.2. Disse bestemmelser for frø, der er høstet og kontrolleret i disse lande, frembyder de samme garantier med hensyn til frøets karakteristika og ordningerne for undersøgelse af frøet, for identitetssikring og for mærkning og kontrol som de bestemmelser, der gælder for frø, der er høstet og kontrolleret i Den Europæiske Union.

1.3. Da Brasilien og Moldova ikke hører til de tredjelande, som er omfattet af beslutning 2003/17/EF, må frø, der høstes dér, ikke importeres til EU. Begge lande har derfor anmodet Kommissionen om at medtage en del af deres produktion af frø (for Brasiliens vedkommende foderplanter og sædekorn og for Moldovas vedkommende olie- og spindplanter samt grøntsagsplanter) i førnævnte beslutning, så de kan opnå ligestilling og få mulighed for at eksportere disse frø til Europa.

1.4. Som svar på disse anmodninger undersøgte Kommissionen Brasiliens og Moldovas lovgivning på området og kontrollerede dernæst systemerne for markinspektioner og certificering af frø i Brasilien og Moldova. Den konkluderede, at deres krav og systemer er ækvivalente med EU's og giver de samme garantier⁽²⁾.

1.5. I begge tilfælde fandt Kommissionen det derfor hensigtsmæssigt, at de pågældende frø fra Brasilien og Moldova bliver ligestillet med samme frøsorter, som høstes, produceres og kontrolleres i EU. Dette kan gøres gennem en afgørelse, der skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet.

⁽¹⁾ I overensstemmelse med direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF og 2002/57/EF.

⁽²⁾ Lovgivningen er allerede i overensstemmelse med Det Internationale Frøkontrolforbunds (ISTA's) regler.

2. Overvejelser og anbefalinger

2.1. EØSU noterer sig det positive resultat af de undersøgelser, som Kommissionen har foretaget i Brasilien og Moldova i henhold til de i bilag II til beslutning 2003/17/EF fastsatte krav med henblik på at anerkende ligestillingen af de retlige krav og de offentlige kontroller af certificeringen af frø.

2.2. EØSU støtter — i tråd med sine tidligere udtalelser ⁽³⁾ om dette emne og de drøftelser, der allerede har fundet sted mellem Kommissionen, interessenterne og medlemsstaterne — disse lovgivningsmæssige tiltag. Udvalget er desuden enig i, at denne anerkendelse af ligestilling kan vise sig at være til fordel for frøvirksomheder i EU, der opererer i Brasilien og Moldova, for potentielle EU-importører af frø fra disse lande og for EU's landbrugere, der fremover vil have adgang til et bredere udvalg af frø.

2.3. EØSU er dog betænkelig ved forslaget om at indrømme ligestilling til Moldova, for så vidt angår grøntsagsfrø. Disse frø, som er omfattet af direktiv 2002/55/EF, markedsføres udelukkende som »standardkategori«, hvis markedsføring ikke nødvendiggør offentlig certificering, men derimod blot selvcertificering ved producenten — og det først efter markedsføringsfasen — samt en eventuel efterfølgende kontrol af produktets karakteristika og kvalitet. Dette system bygger på ansvarliggørelse af producenten, der nemt kan identificeres og spores, såfremt vedkommende har hjemsted i EU. Sporbarhed og kontrol bliver ikke nemt i de tilfælde, hvor produktionen finder sted uden for EU. Netop som følge af denne problematik har EU hidtil besluttet ikke at indrømme tredjelands ligestilling for grøntsagsfrø. På denne baggrund ser udvalget gerne, at Kommissionen foretager en mere indgående undersøgelse.

2.4. EØSU erkender, som hævdet af Kommissionen, at anerkendelse af certificeringsprocedurerne for de pågældende produkter er en teknisk foranstaltning. Eftersom en åbning af det europæiske marked for produkter fra tredjelands vil få økonomiske og sociale følger, anbefaler udvalget, at man foretager en konsekvensanalyse for at sikre, at de europæiske producenter, navnlig mikrovirksomhederne og de små virksomheder, ikke rammes af denne foranstaltning.

2.5. EØSU minder Kommissionen om, at mere end 60 % af frømarkedet i øjeblikket domineres af få store multinationale selskaber. En åbning af markedet for tredjelands, hvor produktionen kontrolleres af de samme virksomheder, vil kunne forværre forholdene for små producenter og kooperativer og få en betydelig indvirkning på den økonomiske og sociale modstandskraft i mange lokalsamfund med en specialiseret produktion. Dette vil i de mere alvorlige tilfælde kunne føre til en affolkning af landdistrikterne, hvilket ligeledes ville få følger for biodiversiteten af de europæiske afgrøder og den europæiske landbrugsproduktion, da det netop ofte er små bedrifter, der beskytter visse gamle og traditionelle frøsorter mod at uddø ⁽⁴⁾.

2.6. EØSU opfordrer på ny Kommissionen til at anlægge en holistisk tilgang til evalueringen af de anvendte produktionsprocesser i tredjelands og påpeger, at produkter til mere konkurrencedygtige priser ofte dækker over udnyttelse på arbejdspladsen, herunder børnearbejde. En sådan tilgang synes at være nødvendig og uundgåelig i en tid, hvor EU er aktivt involveret i opnåelsen af FN's 2030-mål for bæredygtig udvikling. EU er verdens største importør og eksportør af landbrugsfødevarer og bør som sådan udnytte sin rolle inden for rammerne af bilaterale og multilaterale handelsaftaler til at forbedre livskvaliteten og arbejdsvilkårene for borgere og arbejdstagere i tredjelands og således komme urimelige konkurrencevilkår til livs ⁽⁵⁾.

2.7. Endelig håber EØSU, at denne beslutning først træder i kraft, når der er skabt fuld gensidighed med hensyn til ligestilling og anerkendelse af de samme produkter fra EU, således at virksomhederne i denne sektor får flere muligheder for vækst og udvikling. Dette ville være i tråd med de specifikke krav, som interessenterne allerede har stillet.

Bruxelles, den 14. februar 2018.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽³⁾ EUT C 74 af 23.3.2005, s. 55, EUT C 351 af 15.11.2012, s. 92.

⁽⁴⁾ Denne analyse styrkes af det forhold, at Kommissionens offentlige onlinehøring kun modtog tre svar, hvoraf de to kom fra privatpersoner, hvilket bekræfter, at beslutningsprocessen omfattede de vigtigste interessenter på europæisk plan.

⁽⁵⁾ EUT C 173 af 31.5.2017, s. 20, punkt 1.6.